

Vort Kvægmarked i England.

Foredrag, holdt i det kgl. Landhusholdningsselskab d. 12. Novbr. 1884,
af P. Jessen.

Siden den regelmæssige Dampskibsforbindelse med England blev tilvejebragt, har det engelske Kvægmarked jævnlig været Gjenstand for Omtale i Selskabet. Men Salgsvilkaarene for vort Kvæg ere ogsaa af en saadan Betydning, at der er den største Opfordring for Landmanden til stadig at have sin Opmærksomhed henvendt derpaa. Under de nuværende vanskelige Forhold turde derfor en fornyet Forhandling om denne Sag ikke være ubetimelig. Et Bevis herfor haves ogsaa i det fra flere Sider fremsatte Ønske om, at Markedsforholdene i England maatte blive underkastede en nærmere Undersøgelse og om muligt en stadig Kontrol. Og da jeg sidste Foraar paa Præsidiets Anmodning atter havde Lejlighed til at besøge vore Kvægmarkeder derovre, skal jeg derfor tillade mig at fremdrage nogle Forhold vedrørende Afsætningen af vore Fedekreaturer i England. Jeg skal begynde med at give en kort Karakteristik af vore Hovedmarkeder med særlige Hensyn til

Vore Kunder.

Markedet i Newcastle holdes som bekjendt om Tirsdagen, men Dagen forud finder der en meget betydelig Handel Sted omkring i Kommissionærernes Stalde. Der sælges i Regelen om Mandagen 6 à 800 og ofte indtil 1000 Stkr. Hornkvæg, saa at vel i det Hele over en Trediedel

og henimod Halvdelen af vor Tilførsel afhændes ved denne Handel. Det er hovedsagelig Kjøbere fra fjærnere liggende Byer, der indfinde sig om Mandagen, lige fra Manchester, Leeds og York i Syd og hele det nordvestlige England til den skotske Grænse. Især er dog Manchester med de mange omliggende Fabrikbyer stærkt repræsenteret. Køberne herfra ere dels Slagtere, dels Handelsmænd, der købe dels til eget Brug, dels til videre Forhandling. I Manchester t. Ex., holdes der Kvægmarked om Tirsdagen og i Wakefield om Onsdagen, og i Manchester findes tilige et Kjødmarked i Lighed med Smithfield i London. Mandagsmarkedet er et en gros Marked; der kjøbes gjerne i større Partier, fra en Vognladning og indtil 100 à 150 Stkr.; der tages vel alle Kvaliteter, men dog vist gennemgaaende de bedre, især af Manchestermændene; til Stockton og Middlesborough derimod gaaer der oftest en simple Vare.

Markedet om Tirsdagen er derimod at kalde et Detail-Marked. Der sælges da til Slagterne i Newcastle og nærmest liggende Byer, der købe i smaa Partier, 1 à 3 Stkr. og højst 8 à 10 Stkr. Hornkvæg, og i samme Forhold af Faar. Men der indfinder sig da ogsaa et meget stort Antal Kjøbere, og i Løbet af 2 à 3 Timer midt paa Dagen har Markedet gjerne et overordentlig livligt Præg. Foruden de stedlige Kjøbere indfinder der sig om Tirsdagen ogsaa hyppig Kjøbere fra London, t. Ex. Cargoesslagtere fra Whitechapelroad.

I London afholdes Hovedmarkedet om Mandagen; Torsdagsmarkedet er kun ubetydeligt. Blandt vore Kunder i London høre en gros Slagterne fra Whitechapel, de saakaldte Cargoesslagtere, til de største. Mange af disse slagte for Jøderne, der tage Forparten af Dyrene, mens Bagparten sendes til Kjødmarkedet eller sælges til Detailhandlerne. De foretrække et sundt og stort Kreatur af middel Kvalitet og Fedme, som svære svenske og jydsk Stude, og de foretrække i Regelen ogsaa vort Kvæg for det engelske, der vel er for dyrt for dem. Cargoesslagterne købe i større Partier, enkelte tage 50 à 100 Stkr. Horn-

kvæg og derover om Ugen. Men der er kun faa af dem, vel højst en 4 à 5 Personer.

En anden en gros Kunde ere Kjødleverandørerne (Meatcontractors) til Hæren, Flaaden, Hospitalerne o. Lign. De bruge forskjellige Kvaliteter, men dog mest de simplere. Blandt disse findes meget store Opkøbere; en enkelt skal t. Ex. kunne kjøbe et Tusinde Kreaturer ad Gangen, men de ere ikke saa stadige Kunder.

En tredie Slags Kjøbere af større Partier ere Landslagterne, dog kjøbe de ikke i saa store Mængder ad Gangen som de foran nævnte. De høre hjemme i Byerne omkring London især mod Syd og Øst, og t. Ex. nævnes Chathamslagterne hyppig. De ere gode Kunder og kjøbe i Regelen gode, vægtige, unge Køer og Kvier.

Endelig optræder i London en fjerde Art af Kjøbere, nemlig Detailslagterne. Af disse findes der et overordentlig stort Antal. De have Udsalg overalt i Byen, men dog nu nok ikke saa meget i Westend. I det Hele spille Westendslagterne næppe den Rolle paa Kreaturmarkedet nu som tidligere. Det skal være almindeligt, at disse have opgivet Slagtningen og ere gaaede over til at blive Kjødhandlere, der forsyne sig paa Kjødmarkedet i Smithfield. Detailslagterne søge gjennemgaaende de bedste Kvaliteter, og da de ingen Mellemmænd have mellem sig og Forbrugerne, kunne de ogsaa betale godt. De ansees ogsaa for at være gode Kunder, men paa Grund af, at de i Regelen stille større Fordringer til Kvaliteten, søge de kun mere undtagelsesvis hen til vort Marked. De foretrække det gode engelske Kjød og ere derfor ikke lette at faa fat paa for vore Kommissionærer. Nu og da seer man iblandt vore Rækker af Kreaturer en eller et Par gode Stude eller Køer, der ikke passe til de øvrige, sat til Side. Det er gjerne en Lokkemad for Detailhandlerne. Men desværre have vi kun saa faa at byde dem, og vort Marked gaaer derfor Glip af en af de bedste Kunder i London.

Skjøndt der saaledes i London er flere særegne Slags Kunder, saa er der dog ialt kun forholdsvis faa Kjøbere.

Henad Kl. 10 om Formiddagen begynder Markedet i Deptford, og flere af en gros Kjøberne tage saa endog derned. Markedet i London frembyder derfor langt fra et saa livligt Billede som det i Newcastle.

Endelig skal jeg endnu berøre Markedet i Edinburgh og Glasgow. Afsætningen hertil har det sidste Aar taget et lille Opsving, men bestaaer for største Delen af Køer af middelmadig Kvalitet. Begge de nævnte Byer tilsammen have Brug for alle Kvaliteter, de finere mere til Afsætning i Edinburgh og de simplere mere i Glasgow. Der findes kun faa og store Kommissionærer i Edinburgh, og det er endnu ikke lykkedes danske Firmaer at sætte sig fast der. Indtil dette skeer, vil der vist ikke blive stor Afsætning for Danmark til dette Marked.

Afsætning og forskjellige Handelsforhold.

Det har især tidligere været almindelig antaget, at London var det bedste Sted for de gode Kvaliteter af Stude, Kvier og unge Køer. Og som ovenfor antydet, er der ogsaa gode Kjøbere til denne Vare i London. Men hvor megen Grund der end maaske har været til at gjøre den antydede Forskjel gjældende mellem de to Markeder, saa troer jeg dog, at denne mulige Forskjel nu er udjævnet. Disse to Markeder maa med Hensyn til den alsidige Afsætning nærmest stilles ens, og Valget imellem dem beroer derfor mere paa andre Omstændigheder, som Dampskibsruuten, Kjendskabet til Kommissionærerne o. s. v. — Af de to Markeder har Newcastle i de senere Aar kunnet glæde sig ved et overordentligt Opsving, medens Londons Marked er forblevet mere uforandret.

Tabel I og II give efter den engelske Statistik en Oversigt over hele Tilførselen til Kvægmarkederne i London i Tiaaret 1873—82 og Indførselen til Newcastle, Leith og Harwich i de 12 Aar fra 1872 til 1883. Tallene angive Tusinder og Brøker deraf. For Newcastles Vedkommende har denne Statistik en særlig Interesse, fordi den

Tab. I.

Tilførsel til Kvægmarkederne i London 1873—82.

Aar	Hornkvæg					Faar						
	Engelsk		Fremmed		Ialt	pr. Cent Fremmed	Engelsk		Fremmed		Ialt	pr. Cent Fremmed
	Islington	Islington	Deptford	Islington			Islington	Deptford				
1873	181. ₈	113. ₃	7. ₀	302. ₂	39. ₈	766. ₅	692. ₇	2. ₃	1461. ₆	47. ₅		
1874	186. ₉	119. ₀	7. ₁	313. ₂	40. ₃	999. ₁	650. ₃	0. ₁	1649. ₆	39. ₄		
1875	174. ₄	126. ₅	29. ₂	330. ₂	47. ₁	917. ₆	701. ₃	86. ₄	1705. ₄	46. ₁		
1876	189. ₅	138. ₀	21. ₈	349. ₄	45. ₇	852. ₆	767. ₉	38. ₇	1659. ₃	48. ₆		
1877	159. ₅	41. ₄	67. ₈	268. ₈	40. ₆	719. ₇	60. ₄	697. ₇	1477. ₉	51. ₂		
1878	173. ₆	66. ₁	60. ₆	300. ₅	42. ₂	776. ₇	59. ₀	699. ₉	1535. ₇	49. ₄		
1879	200. ₂	44. ₉	81. ₄	326. ₆	38. ₇	807. ₇	87. ₀	662. ₁	1556. ₉	48. ₁		
1880	173. ₂	50. ₁	120. ₁	343. ₆	49. ₅	789. ₀	77. ₈	658. ₉	1525. ₇	48. ₂		
1881	165. ₉	33. ₇	108. ₄	308. ₀	46. ₁	682. ₀	38. ₈	678. ₉	1399. ₈	51. ₂		
1882	156. ₆	28. ₈	128. ₆	314. ₁	50. ₁	514. ₄	47. ₁	783. ₄	1345. ₀	61. ₇		

Tab. II.

Indførsel til Newcastle, Leith og Harwich 1872—83.

Aar	Newcastle		Leith		Harwich	
	Hornkv.	Faar	Hornkv.	Faar	Hornkv.	Faar
1872	9. ₆	27. ₈	8. ₀	12. ₆	—	—
1873	15. ₄	46. ₅	10. ₅	6. ₃	—	—
1874	16. ₈	42. ₅	8. ₃	3. ₉	—	—
1875	28. ₉	39. ₂	9. ₆	7. ₃	—	—
1876	41. ₈	46. ₀	8. ₇	4. ₇	—	—
1877	33. ₃	23. ₀	5. ₀	3. ₃	—	—
1878	36. ₉	34. ₃	6. ₅	2. ₈	—	—
1879	31. ₁	28. ₁	2. ₈	1. ₇	—	—
1880	52. ₀	53. ₄	2. ₀	1. ₅	5. ₉	31. ₄
1881	55. ₈	56. ₀	2. ₂	1. ₀	14. ₁	20. ₇
1882	84. ₇	68. ₃	2. ₉	0. ₇	16. ₀	28. ₉
1883	104. ₃	88. ₂	6. ₃	0. ₆	19. ₁	34. ₈

fremmede Tilførsel hovedsagelig bestaaer af Kvæg fra Danmark og Sverrig, saa at Tallene altsaa ere et Udtryk for vor egen Benyttelse af dette Marked. Og Tallene vise en Udvikling af Omsætningen af Kvæg i Newcastle, der i Omfang minder om amerikanske Forhold. Indførselen til Harwich for de 3 sidste Aar angiver vor Benyttelse af Landets Marked.

Men naar en saadan Guldfloed strømmer ud fra vore Havne for atter at samle sig paa et Par Indførselssteder i England, er det naturligt, at Mange ville søge Fortjeneste herved og bestræbe sig for at lede noget af Strømmen ind til sig. En Del Misbrug kan vanskelig undgaaes, og Afsenderne ville derfor altid med stor Aarvaagenhed og ofte med Mistanke se paa, hvorledes alt gaaer til. Det er jo ogsaa en bekjendt Sag, at denne Mistanke ofte rettes mod Kommissionæren i England, der bliver saa uhyre meget betroet. Jeg troer dog, at vi have en gennemgaaende dygtig Kommissionærstand i England. Man hører nok blandt andet anket imod dem, at mange ere saa unge, og dette kan vel ikke benægtes for fleres Vedkommende. Men det maa dog ogsaa erindres, dels at de gennemgaa en meget skarp Skole derovre, og dels, at Udsigterne for den dygtige Mand have i det mindste hidtil været saa gyldne, at der var den stærkeste Opfordring for Alle, ogsaa for de Unge til at arbejde sig op paa Højden af den Handelsdygtighed, som er nødvendig for ikke at bukke under i den rivende Konkurrence. Det er derfor ogsaa let at finde dygtige og vederhæftige Mænd derovre til at forhandle vore Kreaturer. Men Kommissionæren bliver ofte stillet under meget vanskelige Forhold, foraarsaget ikke alene ved Mistanken hjemmefra og ved Konkurrencen, men tillige ved, at der let udvikler sig Handelskoutumer, som det ikke altid er let at trodse. Enhver, der kjender lidt til Handelen, vil vide, hvad Koutumer dér have at sige. Og da slige Handelsskikke o. Lign. stadig true med at skade vor unge fremblomstrende Handel, troer jeg, det vil være i alle Parters, saavel Kommissionærernes som Damp-

skibsselskabernes og Afsendernes Interesse, at nogle af disse Forhold blive omtalte, for at der mulig kunde blive sat en Stopper derfor. Jeg skal dog indskrænke mig til at omtale nogle faa Forhold, ligesom jeg ogsaa tildels kun skal referere, hvad der er mest omtalt af Afsenderne. Skulde et saadant Referat mulig indeholde Ting, som ikke have almén Gyldighed, bør det alligevel drages frem, for at det kan blive modbevist; thi Ingen er tjent med, at sligt aldrig bliver Gjenstand for offentlig Omtale. Jeg skal i saa Henseende først nævne et Par Forhold, som maaske dog kun maa tillægges en mindre Betydning. Det skal saaledes kunne hænde, naar to Kommissionærer, som konkurrere med hinanden, samtidig modtage Kreaturer fra Afsendere, der ere Naboer, at da den ene eller begge lægge paa Prisen, der sendes hjem. Noget lignende kan ske, naar et Kreatur, hvad dog kan hænde selv den dygtigste, af en eller anden Grund maa sælges noget for billig. At lægge til Prisen af sin egen Lomme kan jo synes meget prisværdigt, men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, dels at dette kun kan give Anledning til lige saa megen Utilfredshed som Tilfredshed hos Afsenderne, dels at det let vækker en Mistanke om og indeholder en Fristelse til, at man da ogsaa trækker fra, naar der skulde være Lejlighed dertil, t. Ex. naar et Stykke Kvæg er solgt til en særlig god Pris. Men denne Mistanke og Fristelse kan ikke gavne Handelen.

Som sagt spille disse Forhold maaske dog ikke nogen betydelig Rolle. Af mere Betydning er det, at Kommissionærene have Agenter herhjemme, der faa vist for hvert Kreatur, som de selv sende eller foranledige sendt over. Afsenderne nære en stærk Mistanke om, at de maa betale denne Agentur, og at den i hvert Fald hviler som en Byrde paa Handelen, kan ikke betvivles. — Et andet Forhold, der ogsaa er lidet ønskeligt, er, at der gives Kredit til Kjøberne, noget, som dog er sjældnere i Newcastle, men skal finde ret almindelig Sted i London. Endvidere maa paatales den Udstrækning, i hvilken der ofte gives For-

skud til Afsenderne. Det er især Handelsmændene, sjældnere Landmændene, der trække paa Kommissionæren. Udover en vis snæver Grænse kan dette Forhold let bringe megen Usundhed ind i Handelen og kan give Anledning til Tab, der voxe Vedkommende over Hovedet. Vedrørende Kommissionærerne skal jeg endnu nævne, at det maa være vanskeligt, skjøndt ikke umuligt, at behandle den lille eller tilfældige Kunde paa samme Maade som den større og faste, samt at navnlig de smaa Afsendere have et meget skarpt Øje herfor og klage ofte derover. Man møder almindelig den Opfattelse, at der her er et Forhold, som i ikke ringe Grad forøger den Risiko, der forøvrigt er forbunden med at sende Kreaturer til England. Dette bidrager ikke alene til, at den mindre Afsender bruger Mellemanden her hjemme mere end nødvendigt, men ogsaa til, at han afskrækkes fra at fede saa mange Kreaturer og at fede dem saa godt, som han vilde, hvis Risikoen var mindre. I det Hele taget kan det næppe betvivles, at baade Kvantiteten og Kvaliteten af vor Udførsel vilde stige betydelig mere, hvis Afsenderens Risiko kunde indskrænkes uden Mellemandens Hjælp. Dette sidste Forhold skal jeg senere komme tilbage til.

En af de værste Udvæxter maaske, som Handelen paa England har medført, er dog den Indflydelse, som flere af Dampskibsselskabernes Agenter have forstaaet at erhverve sig. Flere af disse ere nemlig Mellemmænd ved de Forskud, der trækkes paa Kommissionæren; herved og paa anden Maade søge de at paavirke Afsenderen med Hensyn til Valg af Kommissionær og i det Hele taget at erhverve sig Fordele og Indtægter, som Handelen var bedst tjent med at undvære. Dette er et saa usundt Forhold, at man maa haabe, at Dampskibsselskaberne ville høre op med at taale det. Med Hensyn til de sidstnævnte Selskaber er det ogsaa højst tvivlsomt, om de Akkorder, der sluttet med Afsenderen, gjøre nogensomhelst Nytte for Handelen; tværtimod maa det antages, at de skade denne.

Et Forhold, som maaske ikke ligger for i Øjeblikket,

da det bedre kan tænkes i opadgaaende Tider, skal jeg endnu nævne. Det er Kompagniskaber mellem Kommissionærer i England og Handelsmændene her hjemme. Jeg tør ikke sige, at der for Tiden findes saadanne i egentlig Forstand. Det bedste Middel, hvormed de kunne modvirkes, er Dannelsen af Afsenderforeninger eller Kompagniskaber af Landmænd, som tillige skulde have en Kompagnon som fast Sælger i England. En slig Foranstaltning vilde i det Hele taget være det bedste Middel til at undgaa en Mængde Ulemper ved Handelen paa England. Men desværre er der ikke stor Udsigt til, at Landmændene skulde kunne enes herom.

Handelen med Kreaturer i England er som bekjendt den saakaldte Slumphandel. I denne Henseende er der selvfølgelig ingen Grund til at vente Forandring. Baade Sælger og Kjøber erhverve sig naturligvis ogsaa snart en betydelig Sikkerhed i at bedømme et Kreatur og sætte dets Pris. Man anseer jo ogsaa almindelig begge Parter for at være meget dygtige til umiddelbart forud for Markedet at kunne bedømme, hvorledes Priserne ville blive. Men ikke desto mindre er Handelen ikke egentlig at kalde fin eller sikker. Der forlanges og bydes nemlig i Regelen betydelig over og under den Pris, hvortil der sælges. Dette Forhold kan vel for en Del have sin Grund i de idelige Prissvingninger, men er dog vel nærmest et Udtryk for en Ejendommelighed hos den engelske Kjøber.

Med Hensyn til Handelen skal jeg endnu berøre Bankforholdene. Det har været en temmelig almindelig Opfattelse her hjemme, at de engelske Bankforhold garanterede mod enhver Uregelmæssighed i Pengesagerne. Dette er imidlertid kun til en vis Grad Tilfældet. Den almindelige Forretningsgang er jo denne, at Kjøberne betale paa Banken ved Checks eller Anvisninger, som Banken eller Kommissionæren tager for gyldige, sjældent derimod ved rede Penge. Som bekjendt er dette en overordentlig Lettelse for Handelen. Banken udsteder derpaa de Vexler, der gaa til Afsenderen, men Banken fører selvfølgelig ikke, hvad

Indførsel til Storbritanien af Hornkvæg og

	Hornkvæg									
	1874	1875	1876	1877	1878	1879	1880	1881	1882	1883
Belgien	1,0	7,1	6,7	0,3	—	—	—	—	—	—
Danmark	26,8	47,0	57,9	50,1	53,2	40,7	64,7	61,9	86,3	119,8
Frankrig	2,1	9,0	4,6	2,8	0,4	0,1	1,5	2,5	15,0	3,2
Tyskland	12,6	24,7	19,5	0,1	—	—	—	—	—	—
Slesvig og Holsten	44,7	42,9	50,9	34,1	31,4	24,5	25,8	23,8	29,9	28,1
Holland	66,6	81,2	86,3	44,9	34,4	37,6	38,8	35,9	50,1	38,9
Norge	1,1	0,1	0,1	0,1	0,9	0,8	1,0	0,7	0,5	0,9
Spanien	16,5	24,0	20,9	27,2	22,3	16,7	23,4	16,7	31,1	23,4
Portugal	12,4	21,0	13,9	14,5	13,2	13,4	14,7	14,0	22,0	21,8
Sverrig	8,7	4,5	5,3	4,7	7,8	8,8	10,6	15,7	24,0	27,4
Kanada	—	1,2	2,5	7,5	17,9	25,1	48,1	44,3	32,3	53,1
N. Amerika	—	0,3	0,4	11,5	68,4	76,1	154,8	103,7	47,6	155,0
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ialt	193,0	263,5	269,7	198,4	249,5	246,6	386,4	322,2	343,3	367,6

ofte antages, nogen Kontrol med, om Indbetalingen og Udbetalingen for hvert Mærke stemme med hinanden. Kun i en Henseende skal der være nogen væsentlig Forskjel i Bankernes Optræden, nemlig med Hensyn til om de give Kredit eller ej. Der skal være de Banker, der gjøre det, medens andre ikke udstede nogen Vexel uden forud at

III.

Faar (à 1000 Stkr.) i Tiaaret 1874—83.

F a a r									
1874	1875	1876	1877	1878	1879	1880	1881	1882	1883
108. ₂	165. ₄	253. ₃	61. ₄	38. ₈	20. ₄	11. ₁	27. ₄	104. ₈	90. ₂
14. ₄	55. ₆	58. ₂	42. ₆	61. ₄	51. ₁	86. ₁	76. ₉	93. ₀	—
2. ₁	8. ₃	0. ₉	1. ₅	0. ₂	0. ₁	0. ₅	—	0. ₅	0. ₄
258. ₆	279. ₂	256. ₅	426. ₉	393. ₇	329. ₈	327. ₇	402. ₀	430. ₇	488. ₄
46. ₅	60. ₃	59. ₀	50. ₆	52. ₆	46. ₂	48. ₄	43. ₁	45. ₉	28. ₁
324. ₄	414. ₂	412. ₆	263. ₂	253. ₂	294. ₂	307. ₆	254. ₁	289. ₄	217. ₁
0. ₁	—	0. ₃	—	—	—	2. ₇	2. ₀	0. ₅	2. ₃
0. ₁	0. ₁	—	—	—	—	—	0. ₁	—	—
—	—	—	0. ₁	—	—	—	—	—	—
1. ₈	1. ₇	1. ₁	1. ₅	4. ₅	3. ₆	4. ₇	4. ₈	6. ₅	7. ₉
—	—	1. ₈	10. ₂	40. ₁	73. ₉	78. ₀	66. ₄	68. ₈	94. ₂
—	—	—	13. ₁	43. ₉	119. ₃	66. ₇	49. ₂	58. ₉	89. ₀
Island	?	?	?	3. ₇	4. ₄	8. ₇	11. ₅	24. ₄	?
756. ₉	985. ₁	1044. ₂	872. ₁	892. ₄	943. ₇	942. ₂	938. ₀	1124. ₃	1116. ₁

have modtaget Valuta derfor, saa at de altsaa i alle Tilfælde kunne garantere Vexlens Betaling.

Vore Konkurrenter.

Ved at betragte ovenstaaende engelske Statistik over Indførelsen af levende Kvæg til Storbritanien, vil det for det

første sees, at Danmarks Tilførsel i det Hele har været jævnt stigende, medens derimod alle de andre Lande have været underkastede store Svingninger. 1883 ere vi saaledes efter den engelske Statistik, der omtrent falder sammen med vor, naaede op til 119,800 Stkr. Hornkvæg og til 93,000 Faar Aaret forud. Den samme stadige og temmelig regelmæssig Stigning gjælder ogsaa Sverrig. Undersøger man Tilførselen af Hornkvæg fra de europæiske Lande, vil man med Undtagelse af Skandinavien samt Spanien og Portugal finde, at der for dem alle indtræder en Forandring eller Svingning ved Aaret 1877, og at Tilførselen fra den Tid baade har været mindre og mere uregelmæssig; fra Belgien og Tyskland hører den helt op. Aarsagen hertil er Udbrudet af Kvægepesten 1877, der foranlediger dels absolute Forbud mod Indførsel, dels Paalæg om Slagting i Deptford eller paa Landingsstedet. Dette vidner bl. A. stærkt om, hvor vanskeligt det er at handle med Fordel i Deptford, og at det vilde berøre vor Udførsel meget følelig, hvis vi skulde blive henvist til dette Marked. Kun Faarehandelen holder sig omtrent uforandret i Deptford. Den store Masse Faar fra Tyskland og Holland skal nødvendig have et Afløb, og dog synes det alligevel, som om Hollands Udførsel er bleven noget trykket derved. Det skal dog tilføjes, at Nordamerika siden 1879 og Spanien og Portugal siden 1881 have været henviste til at slagte paa Landingsstedet, uden at Exporten herfra tilsyneladende har ladet sig trykke af denne Omstændighed. Men det tør vist ogsaa nok forudsættes, at disse Lande producere under andre Betingelser end vi og vore andre Konkurrenter.

Af europæiske Lande er, foruden England selv, altsaa Sverrig vor eneste Konkurrent paa det frie Marked, medens Hertugdømmerne (om Efteraaret), Holland, Spanien, Portugal, Amerika og Tydskland (Faar) træffes i Deptford. Den største Konkurrent møder os dog fra Amerika. Fra Kanada og Nordamerika begyndte Indførselen 1875 og tog et stærkt Opsving 1878, hvilket fortsattes med en stærk aarlig Stigen til Udgangen af 1880. Derpaa falder An-

tallet lidt 1881 og meget betydelig 1882, hvorpaa Udførselen atter stiger overordentlig 1883. Aarsagen til denne Dalen skal senere omtales. For Øjeblikket udgjør Amerikas Tilførsel af Hornkvæg omtrent Halvdelen af hele Indførselen til Storbritanien, mens Danmark tilfører omtrent en Trediepart af denne sidste. Men tages Hensyn til Kjødvægten, udgjør Amerikas Part sikkert langt mere, og vor meget mindre.

Samtidig med Indførelsen af levende Kvæg 1876 begynde de forenede Stater ogsaa at indføre frisk Oxekjød, og ere Aaret efter i fuld Gang dermed. Derved knuses strax den Export af Kjød, der fandt Sted fra Tyskland, og Amerika med Kanada tager Enehæderdommet paa dette Omraade. Denne Kjødexport dalede forøvrigt 1882 ligesom Udførselen af levende Kvæg. Tilførselen fra Amerika er stærkest i Tiden fra Januar til henimod Juni, da Varmen lægger for store Hindringer i Vejen. Indførselen skeer hovedsagelig til Liverpool, London og Glasgow, men det meste Kjød udbydes dog paa Londons Kjødmarked. En mindre Mængde føres til Bristol, Hull og Newcastle, men over Liverpool føres meget til Manchesterdistriktet, hvorved vort Marked i Newcastle ogsaa bliver direkte paavirket deraf.

Amerika har altsaa i en længere Aarrække sendt store Masser af levende og dødt Kjød ind paa Englands Marked, og der kunde derfor nu være Udsigt til at faa Svar paa Spørgsmaalet om, hvilken Betydning den amerikanske Kjødexport i Almindelighed har for Markedet og dets Priser. Svaret herpaa ligger tildels i den Omstændighed, at omtrent siden 1876, da den amerikanske Export har faaet nogenlunde Fodfæste, have Kjødpriserne vel været noget lavere end i den nærmest foregaaende Periode, men have forøvrigt holdt sig ovenfor et vist Lavmaal, uagtet Amerikas Tilførsel har været meget betydelig. Det har viist sig, at Amerika ikke blev saa farlig en Konkurrent paa dette Omraade, som Mange en Gang frygtede. Grunden hertil kan søges i flere Retninger. Saaledes maa det

Tab. IV.
Indførsel til Storbritanien af fersk Kjød (i 1000 Centner).

	Oxekjød										Faarekjød				
	1874	1875	1876	1877	1878	1879	1880	1881	1882	1883	1880	1881	1882	1883	1884 Jan.— Juli
Danmark.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tyskland	31 ⁸	27 ⁷	21 ⁶	2 ²	5 ⁵	—	—	—	12 ⁹	14 ⁴	—	—	—	—	—
Holland.....	—	—	—	19 ⁹	18 ⁴	—	—	—	—	0 ¹	—	—	123 ⁰	—	—
Kanada.....	—	—	—	443 ⁰	483 ⁰	8 ⁵	—	—	446 ⁷	33 ⁹	—	—	—	—	—
N. Amerika	—	3 ⁹	144 ³	—	—	559 ⁷	1 ⁶	60 ³	747 ⁷	730 ¹	—	—	29 ⁰	—	—
S. Amerika	—	—	—	—	—	—	724 ²	747 ⁷	—	—	—	—	—	—	—
Australien	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rusland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andre Lande	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ialt.....	34 ⁷	34 ⁹	172 ²	468 ⁸	508 ³	569 ²	727 ⁰	817 ³	463 ⁹	804 ⁷	—	—	189 ⁸	236 ⁵	260 ²

ikke oversees, at Englands og Skotlands Befolkning har tiltaget med $3\frac{1}{2}$ Million i de sidste 10 Aar, samt at Kjødforbruget i den Tid tillige er steget en Del. Ansete engelske Forfattere angive saaledes, at Kjødforbruget pr. Menneske var 1871 omtrent 95 Pd., medens det 1883 var steget til omtrent 100 Pd. Hvis derfor Tilførselen fra Amerika tænkes borte, vilde Kjødpriserne sikkert blive meget høje.

Den naturlige Grund til, at Amerikas Indflydelse har været saa forholdsvis begrænset, maa dog nærmest søges i de Vilkaar, som Kjødhandelen og Udførselen ere undergivne i Amerika selv. De aarlige Beretninger fra det amerikanske Landbrugsdepartement give i denne Henseende en Del Oplysninger, hvoraf jeg skal fremdrage følgende. Fra 1876 til 1879 var der paa Chicagos Marked, der er det ledende i Amerika, en stadig Nedgang i Kjødprisen til en Udstrækning af indtil 20 pCt. for bedste Kvalitet. Og i denne Tid er det, at Exporten til England fæstner sig. 1879 begynder der derpaa en Stigning, der dog kun er meget svag til hen i Slutningen af Aaret 1881, da den tager stærkere Fart. I Løbet af 1881 steg Kjødprisen saaledes fuldt 1 Dollar pr. 100 engelske Pd. levende Vægt eller omtrent 4 Øre pr. dansk Pd. Fra December 1881 til Juni 1882, altsaa i hele den egentlige Udførselsseason, var Kjødet ualmindelig dyrt i Amerika. Som Exempel herpaa skal jeg anføre Priserne paa Chicagos Marked ved Begyndelsen og Slutningen af dette Tidsrum for de to bedste Kvaliteter af Oxekjød, der betegnes med »Extra« og »Choice«:

	Januar 1882.	Juni 1882.
»Extra«	6,50—6,95 Dollars	9,15—9,40 Dollars
»Choice«	5,85—6,35 „	8,65—8,90 „

Derefter faldt Kjødprisen igjen til sin forrige normale Grænse, saa at det altsaa kun var forbigaaende Aarsager, der bragte Priserne i Vejret. Og blandt de Aarsager, som Amerikanerne selv anføre, er det den rimeligste, at Kornpriserne vare høje 1882 paa Grund af en ringe Høst, saa

at der ikke blev fedet saa meget. Men som det vil sees af Tab. III og IV, havde Prisstigningen en meget stærk Indflydelse paa Udførselen af levende og dødt Kjød til England. 1881 synker Exporten af Hornkvæg fra Amerika saaledes til 103,000 fra 154,000 det foregaaende Aar, og 1882 indskrænkes den til 47,000, altsaa til mindre end Tredieparten af Exporten 1880. Noget Lignende skjøndt i mindre Grad viser sig ogsaa i Udførselen af Faar, og Udførselen af frisk Oxekjød synker 1882 ned til næsten det Halve af, hvad den var Aaret forud. Disse Forhold medføre dog kun en forholdsvis lille Bedring i Priserne i England. Men man faaer ogsaa et Bevis paa, hvor spændt Konkurrencen med Amerika er, thi alle de udførende Lande i Europa skyndte sig med strax at udfylde den Plads paa Markedet, som Amerika har ladt aaben.

Skjøndt forbigaaende giver den omtalte Prisstigning 1881—82 et forstærket og lærerigt Billede af de Vilkaar, som den amerikanske Export er underkastet. Det har viist sig, at denne i en meget væsentlig Grad beherskes af Kjødprisen i Amerika, eller rettere af Forholdet mellem Kjødprisen i Amerika og England. Under almindelige Forhold kan Amerika nok trykke Prisen betydelig paa det engelske Marked, men det er selv paa det stærkeste interesseret i, at dette ikke skeer under en vis Grænse, da et Misforhold mellem Prisen i England og Amerika standser dets egen Udførsel. Og Erfaringerne fra hele den Tid, da Amerika har optraadt som Konkurrent paa Kjødmarkedet, synes bestemt at antyde, at den Grænse, hvortil det formaaer at trykke Priserne, ikke ligger lavere, end at vi med Fordel kunne bruge det engelske Marked. Kjødmarkedet og dets Priser ville derfor nu særlig være afhængige af Tilstandene i Industrien.

Som det sees af Tabel IV, indføres der tillige en betydelig Mængde frisk Faarekjød til England. Indtil for kort Tid siden var det særlig Holland, der tilførte denne Vare. 1882 optræder Amerika derpaa ogsaa, men det er dog især Australien og maaske tillige Sydamerika, der synes at ville

spille en større Rolle paa dette Omraade. Tilførselen fra disse Lande er i meget stærk Stigning, og 1884 naaede den allerede et Omfang, der blev i høj Grad følelig for Faarehandelen. En stor Del af dette Faarekjød er af meget god Kvalitet, naar bortsees fra den Indvirkning, som Kullen har paa det. Især kommer der gode Kroppe fra Ny Zeeland, som have en Vægt af 60 à 70 Pd. og ere Krydsninger af Merinos med engelske Federacer. Den samme Slags Faar sendes fra Viktoria, men disse skulle dog ikke være saa gode. Fra Ny Sydwaales kommer der lettere Kroppe af Merinosrace til en Vægt af 35 à 45 Pd. Sydamerika sender ligeledes endnu kun smaa Merinoskroppe. Ved de fortrinlige Fryseapparater, der nu bruges, kan Kjødet holde sig frisk i Maaneder ombord, saa at man endog har kunnet bruge Sejlskibe til Transporten. Og i de londonske Dokker har man erhvervet umaadelig store Kjælderrum, hvor Kjødet kan opbevares for at sendes portionsvis til Markedet. Her ankommer det stivfrosset, men Kropene se meget friske ud og ere i Regelen meget fede. Naturligvis taaler det frosne Kjød ikke at hænge længe i fri Luft, især i den varmere Tid, og da Tilførselen hidtil har foregaaet hele Aaret rundt, ja endog været størst om Sommeren, saa undgaaes det ikke, at meget fordærves, og meget maa sælges til yderst lave Priser. Men hidtil tyder alt desværre paa, at der er opstaaet en meget farlig Konkurrent for vort Faarehold.

Vort Kvæg som Handelsvare.

Som Statistikken viser, har vor Udførsel til England været stigende i en Række af Aar, saa at vi, hvad Hornkvæget angaaer, er den største Exportør næst efter Amerika. Denne store Udførsel skyldes tildels en Forbedring af vort Kvæg, hvorved dette kan afsendes i en yngre Alder og derfor frembringes i større Antal. Men overfor Forøgelsen af vor Udførsel spiller dog Mejeridriften en lige saa stor og maaske større Rolle. Ifølge den engelske Statistik udførte vi saaledes:

	Stude og Tyre.	Køer.	Kalve.
1882.	50,000	33,000	—
1883.	60,000	60,000	8000

saa at altsaa vore Udsættere naa meget nær op til at udgjøre Halvdelen af hele Udførselen. Til Sammenligning hermed udførtes fra

	Stude og Tyre.	Køer.	Kalve.
Holland: 1882.	18,000	4000	28,000
— 1883.	4000	1000	34,000
Sverrig: 1883.	18,000	4800	4500

Det er en Selvfølge, at Kvaliteten af vort Kvæg paa Markedet i England i sin Helhed maa i høj Grad præges af dette store Antal af Køer, og det kan ikke forlanges, at Affaldet fra vore Mejerier skal kunne give meget udover 2den Klasse Kjød, meget maa endog staa under. Derimod er det berettiget at stille større Fordringer til Kvaliteten af vore Stude. Men betragter man disse for sig, saa lade de desværre meget tilbage at ønske. Det er ganske vist et stort Fremskridt, at vort Kvæg nu gaaer direkte til England istedetfor at lægge Vejen over Marsken. Men vi ere meget langsomme i Vendingen her hjemme. Thi for det store Flertal bestaaer Forandringen egentlig kun i, at man har byttet Marked, men forøvrigt vedvarende afsender omtrent det samme halv- og helmagre Kvæg som før. Efter de Beskrivelser, man har af de Staldstude, der forhen hvert Foraar gik til Marsken, saa kunde disse vist gjenngaaende godt maale sig med de Stude, vi nu fremstille i England, naar man undtager, hvad de ganske faa dygtige Federe afsende. Engelskmændene have Ret, naar de stadig kun nævne vort Kvæg med et medlidende Skuldertræk som »rough Cattle«, der ikke hører hjemme i det fremskredne Husdyrbrug. Og man kan ikke undres over, at det har en stor Vægt i Debatten angaaende Forbud mod Indførsel, naar det kun gjælder om at udelukke en Tilførsel af saa simpel Beskaffenhed.

Selvfølgelig er der mange af vore Stude, som det vel næppe kan betale sig at fede stærkt, og de magre Egne og Trækstudene ville altid afgive en Del saadanne. Derom drejer Sagen sig heller ikke. Men har man Lejlighed til at se et større Tal af vore Afskibninger, saa kan maa ikke andet end beklage, at et overordentlig stort Antal Dyr afsendes netop i en saadan Stand, om hvilken dygtige Federe vilde sige, at den netop gjør dem skikkede til først nu at sættes ind til Fedning; men istedetfor sendes de bort. Og at dette ikke kan være den rigtigste og fordelagtigste Brug af Markedet, derom vidner den Kjendsgjerning, at alle vore dygtige Kreaturfedere bruge den stik modsatte Fremgangsmaade og sende velfedede Dyr.

At vor Fedning vedvarende staaer paa et saadant Standpunkt, har vel flere Aarsager, der dog alle kunne føres hen til, at saa mange af vore smaa Federe ikke magte Sagen paa Grund af, at det skorter dem dels paa Indsigt, dels paa Driftskapital. — At det skorter dem paa Indsigt viser sig ved: 1) at man dyrker for lidt Roer; derved bliver et hensigtsmæssigt Opdræt og en fordelagtig Fedning umulig, thi hvad Kornfedningen angaaer, saa kan den kun betale sig til en vis lav Grænse, udover hvilken det bliver for dyrt at fortsætte; 2) viser den manglende Indsigt sig ved, at man ikke endnu har forstaaet det Marked, man producerer for. Den Erfaring, der gjøres hele Aaret rundt, at det gode Kvæg er langt mere uberørt af Konkurrencen end det simple, og at dette sidste er en højst usikker Handelsvare, er endnu ikke trængt almindelig igjennem her hjemme. Ved at sende slet fedede Dyr, udelukke vi en stor Del og vel de bedste Kjøbere fra at søge vort Kvæg, og at vi saaledes indskrænke vort Marked, kan under de senere Aars vanskeligere Afsætningsforhold kun være i høj Grad skadeligt for os. Men endelig savne mange af vore Federe ogsaa den tilstrækkelige Driftskapital til at gennemføre Fedningen. Den store Tilvæxt, som Udførselen har faaet, falder hovedsagelig paa de smaa Kvægholdere. Men mange

af disse maa sælge i Utide for at skaffe Penge, ligesom de heller ikke tør udsætte sig for den Risiko, som der ganske vist altid er forbundet med den mere kostbare Fedning. Den manglende Indsigt og Driftskapital hos denne store Klasse af Kreaturfedere aabner endelig tillige en fortrinlig Mark for Mellemandelen her hjemme, hvorved vor Fedning heller ikke altid fremmes.

Hertil knyttedes følgende Diskussion:

Hofjægermester Friis (Duelund): Den ærede Foredragsholder havde udtalt, hvad forøvrigt var almindelig bekjendt, at Markedet i London havde staaet tilbage for Markedet i Newcastle, og Taleren vilde derfor spørge, om ikke i de senere Aar Handelen med levende Kreaturer ud til Landet havde været lukket for Londons Vedkommende, men derimod aaben for Newcastles Vedkommende (Konsulent Jessen: Jo). Taleren syntes derfor, at der kunde være Anledning til at antage, at Londons mindre heldige Markedsforhold muligvis kunde søges deri. Saavidt han imidlertid havde hørt, havde man al Grund til at vente, at det saaledes for Londons Vedkommende udstedte Forbud vilde blive hævet i den allernærmeste Fremtid, og Folk, der vare særlig kjendte med Forholdene derovre, mente, at Londonmarkedet til Vinter da vilde stille sig gunstigere for os.

Konsulent Jessen havde ikke havt til Hensigt i den Karakteristik, han havde givet af Markedsforholdene i England, at ville nedsætte det ene Marked over for det andet; han havde kun villet antyde de Vilkaar, under hvilke vore Kreaturer forhandlede derovre, hvilke vore Kunder vare, hvilke Fordringer disse stillede og iøvrigt alle de Forhold, som udøvede deres Indflydelse. Hvorvidt det ene af de nævnte Markeder skulde være bedre end det andet, turde Taleren ikke udtale nogen bestemt Mening om; det var meget vanskeligt at give Skudsmaal i den Retning. Ganske vist havde Taleren gjort Forsøg paa at faa Spørgsmaalet klaret, dog turde han ikke bygge nogen bestemt Dom paa Resultatet af de Undersøgelser, han hidtil havde foretaget; men han kunde udtale, at

der i ethvert Tilfælde ikke var nogen Grund til at ængstes over for Markedet i London, thi det var et saa alsidigt og saa fortrinligt Marked, at der skulde komme ganske særlige Forhold tilstede for at sætte det ned under Markedet i Newcastle. Naar man tidligere havde sagt, at de gode Kvaliteter bedst afsattes i London og de simplere Varer derimod bedst i Newcastle, da var dette ikke rigtigt, thi ogsaa Newcastle er et temmelig alsidigt Marked. I det Hele taget var Taleren tilbøjelig til at tro, at baade hvad Markedsforholdene i Almindelighed og hvad Vilkaarene for Afsætningen af gode Kvaliteter angik, kunde Markedsforholdene derovre stilles lige for Øjeblikket.

Kammerherre de Thygeson vilde ogsaa tillade sig at rette et Spørgsmaal til den ærede Foredragsholder. Denne havde fremdraget en hel Del Grunde, hvorfor vore Kreaturer ikke vare saa let afsættelige i England, som de burde være, men kom der ikke til alle disse Grunde ogsaa den, at vi ikke havde Stammer af Kreaturer, som vare i Stand til at bringes op til et saadant Standpunkt af Fedme, at de kunde konkurrere med de Kreaturer, som præsenteredes fra de andre Lande. Taleren havde i Sommer foretaget en Rejse i Slesvig og Holsten netop for at erkyndige sig om, hvorledes Kreaturholdet var dér, navnlig hvad Fedekreaturer angik, og han hørte da i Almindelighed udtale den Anskuelse, at den Mangel, der var ved vore Kreaturer — Taleren tog her mest Hensyn til Jylland, eftersom han selv var Jyde og ikke var særlig kjendt med Forholdene paa Sjælland og Fyen — var, at de hverken lagde Kjød paa sig i kort Tid eller paa de rette Steder. Ogsaa i Ribeegnen havde Taleren hørt denne Mening udtalt. Man saa derfor ogsaa baade i Slesvig og Holsten, at hvor det gjaldt om at fede Kreaturer, bestode Besætningerne i overvejende Grad af Korthornskvæg, og Taleren vilde af den Grund spørge, om det ikke vilde være rigtigt, at vi heri Landet fik idetmindste én ren Stamme af Korthornskvæg, f. Ex. i Jylland, hvorfra der saa kunde udbrede sig gode Kreaturer til Fedning hele Landet over. Den Maade, hvorpaa man i Slesvig og Holsten gaaer frem for at skaffe sig Kvier og Tyre

til Tillæg, nemlig ved Kjøb af Kommissionærer i England, var overordentlig uheldig; ved derimod at gaa frem paa den anden Maade, vilde man være i Stand til at faa Individier af en ganske anden Beskaffenhed ind i Besætningerne, Individier, som ikke vilde have den uheldige Egenskab, som de nu have i Slesvig og Holsten, nemlig at de slet ingen Mælk give.

Konsulent Jessen skulde gjerne have besvaret det fremsatte Spørgsmaal udførlig, men da det var af en saa overordentlig omfattende Natur, at den Tid, der var tilstaaet til Diskussionen, ikke tillod ham at gjøre det, maatte han indskrænke sig til nogle faa Bemærkninger. Han havde ikke noget imod, at der her i Landet fandtes en ren Korthornsstamme. naar man blot forstod at bruge den paa rette Maade, og en Del af vore dygtigste Landmænd var jo ogsaa kommen ind paa at holde Korthorn, hvorfor der følgelig sendtes en Del Korthornskreaturer til England ved Siden af de jydskke, og stillede man de to Slags Kreaturer lige over for hinanden paa det engelske Marked som Handelsvarer betragtede, solgtes de vistnok lige godt; der var vistnok ikke Forskjel med Hensyn til at faa dem afsatte; men ved Siden af de gode Korthornskreaturer sendtes der ogsaa simplere Varer, og skulde vi sende simplere Varer til England, vilde Taleren foretrække det simple jydskke Kvæg fremfor det simple Korthorn, thi det simple Korthorn var ikke til at afsætte, medens derimod det simple jydskke Kvæg dog kunde afsættes. Den Mand, der holder Korthornskvæg, kan utvivlsomt bringe noget ganske fortrinligt ud af det, men der er heller ikke Spørgsmaal om, at der kan skaffes et lige saa godt Resultat ud af det jydskke Kvæg. Paa de to Markeder, Taleren overværede i Newcastle, blev der solgt baade jydskke Stude og Korthornsstude, som vare opdrættede af en af Jyllands dygtigste Federe, og deraf kom de jydskke Stude hjem med godt og vel 34 Øre i Fripenge, Korthornet med 30 à 32 Øre. Resultatet var altsaa omtrent ens, og man havde her et Bevis for, at man ved Fedning af jydsk Kvæg kan komme lige saa vidt som ved Fedning af Korthorn. Lige over for Markedsforholdene spille Racerne ikke nogen stor Rolle, naar man blot sender gode Varer; sender man derimod simplere

Varer, maa man som sagt hellere sende jydsk Kvæg end Korthornskvæg.

Kammerherre de Thygeson: Det, det kommer an paa, er, om man ikke ved Hjælp af Korthorn kan faa et bedre Resultat end ved Hjælp af jydsk Kvæg. Taleren kunde ikke tale med nogen aldeles speciel Erfaring for Øje, men han skulde ved denne Lejlighed dog ikke undlade at bemærke, at Folk, der vare meget kyndige paa dette Omraade, havde altid sagt til ham, der nu havde fedet gennem mange Aar, om just ikke mange Kreaturer hvert Aar, og gjerne vilde levere den bedste og fineste Vare for at faa den højeste Pris, at naar han vilde opnaa dette, maatte han ikke købe jyske Kreaturer, men slesvigske. Dette Raad havde Taleren fulgt og staaet sig ved det, og han kunde heller ikke nægte, at naar han saa paa de slesvigske Kvier, han aarlig købte, maatte han indrømme, at han ingensinde noget Sted i Jylland havde seet noget, der kunde sammenlignes med dem, idet de strax lagde Kjød paa sig og paa rette Steder. Taleren vilde derfor holde fast ved, om man ikke herhjemme burde have en ren Stamme af Korthornskvæget. I Sverrig havde Taleren spurgt om, hvilken Race dér blev anseet for den eneste rette, naar det gjaldt om at producere godt Kjød hurtig, og der var altid svaret ham: Korthorn. Saa man hen til Frankrig, da fandt man, at Regjeringen og flere store Ejendomsbesiddere havde anskaffet Korthorn til Racernes Udvikling, og der solgtes deraf aarlig ved offentlig Auktion Exemplarer til høje Priser. Og saa man endelig hen til England, da viste dér sig et ejendommeligt Forhold, idet der, som man for nylig havde seet paa Øen Jersey, var solgt Kvæg til en Pris, som endogsaa var uhørt. Naar man her i mange Aar havde beskæftiget sig med Tillæg og passet det godt, skulde man dog tro, at der maatte være opnaaet et godt Resultat, men der var dog ikke for et eneste af vore Kreaturer opnaaet en Pris, der kunde sammenlignes med den Pris, som man saa, at Udlandet opnaaede for sine Kreaturer, og der maatte derfor, forekom det Taleren, være nogen Mening i den Tale, at vort Kvæg næppe svarede til, hvad det burde.

Kreaturkommissionær Buchardt kunde ikke samstemme med den ærede Foredragsholders Udtalelser angaaende Kommissionærernes Forhold lige over for selve Handelsforetagenderne. Der burde ikke udkastes Skygge af Tvivl om, at Kommissionærernes Forhold ikke var, som det burde være; efter den Erfaring, Taleren havde med Hensyn til disse Forhold, var denne Tvivl uberettiget.

Etatsraad Tesdorpf troede, at der var al Grund til at være den ærede Foredragsholder taknemmelig for de Oplysninger, han var kommen med om de Hovedmarkeder, vi besøge, nemlig London, Newcastle, Leith eller Edinburgh, og for det Vink, han havde givet, om ikke at blive staaende paa Halvvejen med Fedningen, men at fuldfede saa meget, som Forholdene kunde tillade det, de Dyr, der agtedes sendte til England. Taleren afsendte saa at sige hele Aaret rundt, hver 14de Dag, Kreaturer til England, og han kom meget hyppig, dels paa Grund af Mangel paa Plads, og dels formedelst andre Forhold, i det Tilfælde, at han var nødsaget til at afsende Dyr, som han meget hellere, hvis han havde seet sig i Stand dertil, havde fedet i 4, 6 à 8 Uger længere endnu, og i det Tilfælde ere vistnok mangfoldige Federe her i Landet. — Hvad dernæst det andet Punkt angik, nemlig om man skulde vælge jydsk Kvæg eller Korthorn, ja kort sagt, hvorledes man skulde behandle Fedningen, da var det et Spørgsmaal af en saa stor Betydning, at det vilde være en saare god Anvendelse af Tiden, om der i et af Landhusholdningsselskabets Møder kunde blive rejst en sagkyndig Diskussion om Maaden, hvorpaa vi bør gaa frem. Vi exportere nu aarlig omtrent 100,000 Høveder, hovedsagelig til England, og at Landet vilde vinde betydelig, naar vi kunde afsende dem i fuldfedet Tilstand, skulde Taleren gjerne indrømme, men det var ikke nogen let Sag at bundfede, og der var en Række af Kreaturer, navnlig Udsætterdyrene af vore Mejeribesætninger, som det afgjort ikke betalte sig at holde Vinteren over for om Foraaret at sendes til England i bundfedet Tilstand. Der er paa dette Omraade adskillige dunkle Punkter. Taleren havde hos sig en Række af Regnskaber over de i Jylland indkjøbte bedre Slags Dyr fra

Ribeegnen, hvilke tidlig om Foraaret vare bragte paa Græs og derefter fodrede stærkt i 2 à 3 Maaneder paa Stald med Roer og Kraftfoder, og han kunde paavise, at alt, hvad han af den Art i dette Efteraar havde sendt til England af ikke fuldt bundfedede Dyr (med en Vægt af 1100 Pund), havde svaret Regning. Han havde faaet gode Græspenge, Roerne betalte med 1 Krone pr. Td og Kraftfoderet med Markedsprisen, og dertil havde han Gjødningen gratis, og det uagtet man i denne Tid i England fik Priser hjem, som hørte til de laveste, han havde kjendt. Hvorledes det vilde gaa med det jyske Kvæg, som holdtes Vinteren over og saa til Foraaret afsendtes til England, stillede sig derimod noget tvivlsomt for Taleren; thi Bundfedning betalte sig som oftest ikke. Taleren var overbevist om, at man ikke vilde faa de Penge tilbage, som det Kraftfoder kostede, der fra nu af og til April Maaned blev givet Studene, og endnu mindre vilde det være Tilfældet for Udsætterdyrenes Vedkommende. Han anførte dette kun som en Undskyldning for dem, der troede sig opfordrede til at afsende deres Stude i ikke bundfedet Tilstand, thi det er som sagt en dyr Sag at bundfede; det bliver dyr Gjødning, man faaer derigjennem. Anderledes stillede Forholdet sig derimod for Krydsningsdyrenes Vedkommende, thi for dem faaer man i fuldfedet Tilstand mere hjem end for de jyske Stude; det havde Taleren faaet, og det havde været ham paafaldende, at Englænderne gjøre denne Forskjel og give ham højere Pris for Krydsninger af Anguskvæget end for bedste Ribestude. I Foraaret sendte Taleren saaledes Krydsninger af Angusdyr til Newcastle samtidig med jyske Dyr, alle af bedste Slags, og medens han for de første fik 40 Øre, fik han for de sidste kun 33 à 34 Øre. Det var Talerens Erfaring, at Markedet i Newcastle betalte fuldkommen høj Pris for de bedste Dyr, og med denne Erfaring stemmede ogsaa det overens, som Taleren havde hørt udtale af mange Handlende, som havde prøvet Londonmarkedet og Newcastlemarkedet samtidig ved Siden af hinanden; Gjennemsnittsprisen havde ikke været i Disfavør af Newcastle. — Fedningsspørgsmaalet var om ikke et terra incognita, saa dog et overordentlig vanskeligt Spørgsmaal; der

var paa dette Omraade en hel Del for Landmanden at lære; han opfordrede derfor stærkt til i Tider som disse at regne rigtig nøje efter og til at gaa tilbunds i Regnskaberne og saa meddele saa sanddru, saa fyldig og saa korrekt som muligt de Erfaringer, som indhøstedes derved.

Konsulent Jessen havde glædet sig over at høre Etatsraad Tesdorpf's Udtalelser om Bundfedning. Taleren havde for sit Vedkommende aldrig turdet vove at anbefale Bundfedning. Naar han i sit Foredrag havde udtalt sig om vore Kreaturers Kvalitet og tillige udtalt Ønske om at faa den betydelig bedre, end den nu er, var det ikke, fordi han dermed mente at ville anbefale Folk kun at sende bundfedede Dyr til England, men at gjøre Kvaliteten bedre, end den nu viste sig at være; der var mange Grader af Fedning, indtil man naaede op til den ofte urentable Bundfedning.

Docent Bruun-Petersen vilde rette et Par Spørgsmaal til Hr. Jessen om Forhold, som denne ikke havde omtalt i sit Foredrag. Han ønskede saaledes at vide, om der paa det engelske Marked betaltes samme Pris for bedste Slags Varer fra Udlandet som for samme Kvalitet af engelske Kreaturer. At Kvaliteten iøvrigt, som den er udtrykt i Racer og Stammer, øver en betydelig Indflydelse paa Prisen, havde Taleren omtalt i det Foredrag, han forrige Aar havde holdt i Landhusholdningsselskabet. Englænderne klassificere temmelig skarpt indenfor deres egne Racer, og det er saaledes en bekjendt Sag, at det ikke er Korthornskvæget, der staaer højest i Pris; foran det gaaer det skotske kullede Kvæg og flere andre Racer. Hvad Markedsforholdene ellers angik, blev det fremhævet for Taleren, da han var i England, at i Tidsrummet fra Januar til Udgangen af April plejede Londonmarkedet at give en højere Pris end Newcastlemarkedet. Endelig havde Taleren ogsaa bemærket i sit Foredrag, at i Newcastle var der kommet en Slags Kunder til foruden dem, som den ærede Foredragsholder havde anført. Kommissionærene havde nemlig sagt ham, at halvmagre Kreaturer havde fundet Vej til Skotland for at udgræsses der. Taleren ønskede nu gjerne at høre af Hr. Jessen, om han kunde meddele nogen Oplysning om, hvorledes denne Trafik havde udviklet sig.

Konsulent Jessen havde saavel nu denne sidste Gang, han var i England, som tidligere havt sin Opmærksomhed henvendt paa de af Docent Bruun - Petersen fremdragne Spørgsmaal, og han skulde ogsaa nu søge at besvare dem, men det maatte vistnok indrømmes, at disse Spørgsmaal hørte til de fine, som det var vanskeligt at komme fuldstændig paa det rene med. Hvad det første Spørgsmaal angik, nemlig om der paa det engelske Marked i det Hele taget betales samme Pris, naar Kvaliteten er ens for det udenlandske som for det indenlandske Kvæg, da var det jo et meget vigtigt Spørgsmaal at komme paa det rene med, men meget vanskeligt at afgjøre. Efter alle de Oplysninger, som Taleren havde kunnet indsamle, var han tilbøjelig til at tro, at der betaltes ikke samme Pris. Det syntes ogsaa at være antydnet i den Meddelelse, som Etatsraad Tesdorpf gjorde, nemlig at der var Forskjel i Prisen for Anguskrydsninger og for Ribestude, ligesom det ogsaa falder sammen med, hvad man hører derovre fra forskjellige Sider, nemlig at en stor Del Slagtere foretrække udelukkende at benytte det engelske Kvæg og ville ikke benytte det danske. Skjøndt vi altsaa havde arbejdet for det engelske Marked i en Række af Aar, vare vi dog ikke naaede saa vidt, som vi skulde; der maa arbejdes end yderligere, og et godt Resultat vil først naaes, naar vi bringe vort Kvægs Kvalitet saaledes op, at Englænderne kunne bruge det til deres bedste Kunder. Taleren havde talt med engelske Slagtere, og de havde forsikret, at deres Kunder vilde forlade dem, hvis de førte danske Varer. Maaske udtrykte disse Folk sig noget skarpt, men Forholdet var dog saaledes, at de ikke i mange Aar havde havt dansk Kjød i deres Butik. Selvfølgelig var det ikke mange Slagtere, Taleren havde søgt Oplysning hos, men der var dog vistnok her et Forhold, som det gjaldt om at faa fjernet. Man var nu vant til at købe en bestemt Slags Kreaturer og kunde derfor ikke bekvemme sig til at give sig af med en ny Handel, som det jo var at købe en hel ny Vare. Et Forhold, som ganske sikkert ogsaa spiller en betydelig Rolle, er det, at de fine engelske Slagtere kræve, at det i Kjødet isprængte Fedt skal have en gullig Farve, medens

vi derimod herhjemme kræve, at Fedtet skal have en hvidlig Farve. I Kjøbenhavn er man lige saa meget imod, at Fedtet har en gullig Farve, som man i England er mod, at det har en hvidlig Farve; man siger, at Kjødet, naar Fedtet har denne hvidlige Farve, ligner Faarekjød. Vort Kvæg er imidlertid vistnok meget tilbøjeligt til at levere Fedt med hvidlig Farve, og det er som allerede sagt ifølge den enstemmige Udtalelse af de Slagtere og Kommissionærer, med hvem Taleren var kommen i Berøring, en Grund til, at Mange ikke ville bruge vort Kjød. Med Hensyn til det andet af de Spørgsmaal, som Hr. Docent Bruun-Petersen opstillede, nemlig hvorvidt det virkelig forholdt sig saaledes, at Markedsprisen i London stod over Markedsprisen i Newcastle fra Januar til April, skulde Taleren kun udtale, at for at kunne besvare dette Spørgsmaal nøjagtig, maatte man først have gennemgaaet Markedspriserne paa hvert af de nævnte Markeder for en Række af Aar. Taleren havde imidlertid ikke dette Materiale ved Haanden, og han kunde derfor kun udtale ganske i Almindelighed, at efter de Undersøgelser, han havde foretaget, kunde han ikke skjønne, at der var nogen væsentlig Forskjel i saa Henseende. Endelig skulde Taleren med Hensyn til det tredje Punkt, som Docent Bruun-Petersen havde fremdraget, nemlig Handelen med magre Kreaturer til Udgræsning, bemærke, at der ganske vist i det sidste Aarstid havde været ført en ret livlig Handel med saadanne Kreaturer, væsentlig begrundet i, at de skotske Landmænd havde været ængstlige for at faa indført magre Kreaturer fra Amerika, og i, at der havde været spærret for Irland. Da der nu imidlertid atter var aabnet for Irland, som var i Stand til at sende magert Kvæg, der passede den engelske Landmand godt, i tilstrækkelig Mængde til det engelske Marked, vilde denne Handel vistnok høre op, men den havde bidraget til, at de magre Kreaturer havde staaet i højere Pris i det sidste Aarstid end ellers.

Præsidenten afsluttede Diskussionen med en Tak til Konsulent Jessen for den dygtige Maade, hvorpaa han havde røgtet det ham overdragne Hverv, og for den klare Fremstilling, han havde givet af Forholdene paa de engelske Markeder.